

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 8 februari 1916 kl. 12 m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1916 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 1 under andra huvudtiteln föreslagit riksdagen att till provisorisk löne-reglering för befattningshavare i justitiedepartementet, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, å extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 3,783 kronor, varav högst 37 kronor 50 öre må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

*Provisorisk
löne-reglering
för departe-
mentet.
[1.º]*

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 2—13 i den propositionen bifogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden ovannämnda dag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *provisorisk löne-reglering för befattningshavare i justitiedepartementet*, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på

*) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

de av honom förordade villkor, å extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 3,783 kronor, varav högst 37 kronor 50 öre må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

Andre ledamot å departementets avdelning för lagärenden.

[2.]

2:o) I punkt 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avlönande av en andre ledamot å justitiedepartementets avdelning för lagärenden å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 8,100 kronor, varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 13—14 i statsrådsprotokollet.

Under uttalande av att avdrag å arvudet för ifrågavarande ledamot med hänsyn till den pensionsavgift, som skulle erläggas av ordinarie innehavare av befattningen, bör ske efter de i statsrådsprotokollet angivna grunder, får utskottet, som icke har något att erinra mot beviljandet av det för ändamålet äskade anslaget, hemställa,

att riksdagen må till *avlönande av en andre ledamot å justitiedepartementets avdelning för lagärenden* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 8,100 kronor varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

Extra föredragande.

[3.]

3:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 3 gjorda framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, *till arvode åt en extra föredragande inom justitiedepartementet* å extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 3,000 kronor.

Tilläggsanslag för amanuenser m. m.

[4.]

4:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 4 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 15) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom *tillägg till det i staten för justitiedepartementet uppförda anslag till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrivning m. m.* å extra stat för år 1917 anvisa 1,000 kronor.

Lagberedningen m. m.

5:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit under punkt 5, hemställer utskottet,

Lagbered-
ningen.
[5.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum för *fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 50,000 kronor.

6:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 6 gjorda framställning, hemställer utskottet,

Förberedande
utredning an-
gående en
rättegångs-
reform.
[6.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till fortsatt bestridande av kostnaderna för en *förberedande utredning angående en rättegångsreform* å extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 40,000 kronor.

Rättsskipningen.

7:o) På grund av Kungl. Maj:ts i punkt 7 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 17—18) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Tillfällig
förstärkning
av nedre
revisionens
arbetskrafter.
[7.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för *tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter* med fyra tillförordnade revisionssekreterare, en tillförordnad protokollssekreterare, två amanuenser och två tillförordnade skrivbiträden på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 41,050 kronor.

*Extra vakt-
mästare i
nedre revi-
sionen.*

[8.]

8:o) Med anledning av vad Kungl. Maj:t under punkt 8 föreslagit, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *avlönande av en extra vaktmästare i nedre justitierevisionen* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 1,175 kronor.

*Extra division
i Svea hovrätt.*

[9.]

9:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 9 gjorda framställning och under återopande av vad till statsrådsprotokollet sid. 20 och 21 blivit i förevarande ärende anført, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1916 av en *extra division i Svea hovrätt* för behandling av vädjade mål och till hovrätten instämnda tvistemål å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 32,900 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1916 förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut.

Extra ledamot i Svea hovrätt.

[10.]

10:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 10 gjorda framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *avlönande av en extra ledamot i Svea hovrätt* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 5,000 kronor.

*Amanuens å
krigshovrätts-
avdelningen.*

[11.]

11:o) På grund av Kungl. Maj:ts under punkt 11 gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *arvode åt en amanuens å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 3,000 kronor.

12:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 12 gjorda framställning, hemställer utskottet,

Tillfällig löneförbättring åt krigshovrättsavdelningens vaktmästare.

[12.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för beredande av *tillfällig löneförbättring åt den på övergångsstat uppförda vaktmästaren vid krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 325 kronor, som skola anses såsom tjänstgöringspenningar.

13:o) I punkt 13 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avlönande av civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 103,740 kronor.

Civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna.

[13.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 24—27 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål beviljade 1915 års riksdag på extra stat för år 1916 ett anslag av 102,320 kronor, i sammanhang varmed riksdagen fastställde övergångsstat för vissa å äldre stat kvarstående auditörer samt, för genomförande av denna stat, uppförde ett ordinarie anslag å 9,680 kronor, därav förslagsanslag till dagavlönning 480 kronor. Beträffande nämnda övergångsstat uttalade riksdagen, att för det fall, att å densamma uppförd befattningshavare skulle avgå, Kungl. Maj:t borde äga rätt att använda de med befattningen förenade avlöningsförmåner till befattningens uppehållande i avvaktan på auditörsbefattningarnas uppförande å ordinarie stat.

Utskottets yttrande.

I sitt yttrande till statsrådsprotokollet har departementschefen nu meddelat, bland annat, att under år 1915 en av de i övergångsstaten upptagna auditörerna, nämligen den vid Jämtlands fältjägarregemente, avgått. Då dennes avlöningsförmåner — inberäknat 120 kronor förslagsvis beräknad dagavlönning — i staten upptagits till 1,420 kronor, hade, enligt riksdagens nyssnämnda uttalande, det belopp, över vilket Kungl. Maj:t kunnat disponera till avlönande av den nya civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna, uppgått till en summa, som med 1,420 kronor överskjutit det av riksdagen för detta ändamål på extra stat anvisade beloppet, 102,320 kronor, eller sålunda till sammanlagt 103,740 kronor.

Enligt vad utskottet inhämtat, har den avgångne auditörens löneförmåner använts till avlönande av en vid Jämtlands fältjägarregemente och Norrlands artilleriregemente tjänstgörande auditor och alltså till uppehållande av den avgångne auditörens befattning.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit, hemställer,

att riksdagen må till *avlönande av den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag å 103,740 kronor.

*Avlöning till
vissa å äldre
stat kvar-
stående
auditörer.
[14.]*

14:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 14 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet angående det under föregående punkt omförmälda ärende innehåller beträffande övergångsstat för vissa auditörer, får utskottet hemställa,

att riksdagen må sänka det å ordinarie stat uppförda *anslaget för avlöning till vissa å äldre stat kvarstående auditörer* från dess nuvarande belopp 9,680 kronor, därav bestämt anslag 9,200 kronor och förslagsanslag till dagavlöning 480 kronor, med 1,420 kronor till 8,260 kronor, därav bestämt anslag 7,900 kronor och förslagsanslag till dagavlöning 360 kronor.

*Ersättning åt
domare,
vittnen och
parter.
[15.]*

15:o) Kungl. Maj:t har i punkt 15 föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter från dess nuvarande belopp 195,000 kronor med 50,000 kronor till 245,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 28—29 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till *ersättning åt domare, vittnen och parter* från 195,000 kronor med 50,000 kronor till 245,000 kronor.

*Resestipendier
åt domare.
[16.]*

16:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 16 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 30—31) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att vad vid utgången av år 1916 må återstå oanvänt av de för år 1915 å extra stat anvisade medel till *resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet*, må under år 1917 disponeras för dylika stipendier.

17:o) Kungl. Maj:t har i punkt 17 föreslagit riksdagen att till understöd för fortsatt utgivande av »Nytt juridiskt arkiv. Avd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv. Avd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1917 anvisa 2,500 kronor.

Understöd för
"Nytt juri-
diskt arkiv".
[17.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 31—32 i statsrådsprotokollet.

På sätt av departementschefen framhållits, uppställde Kungl. Maj:t, i anledning av erinran från riksdagens sida, för utbetalande av 1912 års anslag det villkor, att prenumerationsavgiften för tidskriften skulle hava blivit för samma år bestämd till belopp ej överstigande avgiften för år 1911. Riksdagen har därefter vid beviljande för vart och ett av de följande åren av anslag för ändamålet uttalat, att riksdagen förutsatte, att Kungl. Maj:t komme att för dessa anslags utbetalande stadga enahanda villkor, som bestämts för åtnjutande av anslaget för år 1912; och har Kungl. Maj:t också förfarit i överensstämmelse härmed.

Utskottet, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts nu ifrågasvarande framställning, förutsätter, att Kungl. Maj:t före anslagets utbetalande stadgar enahanda villkor som för dess åtnjutande under innevarande år. Med anledning av den av departementschefen ifrågasatta anslagshöjningen på grund av ökade utgivningskostnader vill utskottet framhålla, att, därest statsbidraget och den nuvarande prenumerationsavgiften framdeles skulle visa sig otillräckliga för bestridande av kostnaderna för tidskriftens utgivande, det torde böra tagas i övervägande, huruvida icke, i stället för den av departementschefen i utsikt ställda åtgärden, en höjning av prenumerationsavgiften borde äga rum.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till understöd för fortsatt utgivande av »Nytt juridiskt arkiv. Avd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv. Avd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1917 anvisa 2,500 kronor.

Fångvården.

Avlösningsförhöjning för direktören vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona.

[18.]

18:o) I punkt 18 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avlösningsförhöjning för direktören vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona med 500 kronor, varav 300 kronor skola anses såsom lön och 200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, å extra stat för år 1917 anvisa 500 kronor.

För ifrågavarande ändamål anvisade sistlidet års riksdag på extra stat för år 1916 samma belopp som det nu föreslagna. Vid anmälan härav anförde riksdagen, bland annat, att riksdagen funnit den ifrågavarande avlösningsförhöjningen påkallad allenast, så länge tvångsarbetsanstalten i Karlskrona bibehölles vid sin nuvarande organisation och omfattning. Då någon ändring härutinnan icke är avsedd att äga rum under år 1917, får utskottet, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *avlösningsförhöjning för direktören vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona* med 500 kronor, varav 300 kronor skola anses såsom lön och 200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, å extra stat för år 1917 anvisa ett anslag å samma belopp, 500 kronor.

Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd.
(Extra anslag.)

[19.]

19:o) Uti punkt 19 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fångvårdsstyrelsens disposition för understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 16,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till sid. 34 och 35 i statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad för åren 1915 och 1916 ägt rum, till fångvårdsstyrelsens disposition för *understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd* å extra stat för år 1917 anvisa 16,000 kronor.

Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

20:o) Kungl. Maj:t har i punkt 20 föreslagit riksdagen att till avlöning åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag å högst 28,645 kronor.

*Avlöningar åt
tjänstemän
vid statens
uppfostrings-
anstalt å
Bona.
[20.]*

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till sid. 37—43 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål är i innevarande års riksstat uppfört ett anslag å 26,345 kronor. De omständigheter, som föranleda den föreslagna höjningen av anslaget, äro dels tillkomsten av nya ålders-tillägg till ett beräknat belopp av tillhoppa 700 kronor, dels ock behovet av ökning i lärarkrafterna vid anstalten med en tredje lärare, vilkens avlöning skulle utgöra 1,600 kronor.

Utskottet, som av den i ärendet förebragta utredningen finner behovet av den nya lärarbefattningen ådagalagt, har intet att erinra mot de föreslagna beloppen för lärarens avlöning eller för de beräknade ålders-tilläggen och får alltså hemställa,

att riksdagen må, *till avlöningar åt tjänstemän
vid statens uppfostringsanstalt å Bona, å extra stat för
år 1917 anvisa ett förslagsanslag å högst 28,645 kronor.*

21:o) I punkt 21 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m. å extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 63,000 kronor.

*Kost och
beklädnad åt
eleverna vid
statens upp-
fostrings-
anstalt å Bona
m. m.
[21.]*

Av utredningen i ämnet (statsrådsprotokollet sid. 43—46) framgår, att höjningen av ifrågavarande anslag, som i innevarande års riksstat upptagits till 52,000 kronor, är föranledd huvudsakligen av en alltjämt fortsatt stegring av elevantalet och den inträdda dyrtiden.

Då utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hemställa,

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 6 saml. 2 häft. (Nr 2.)

att riksdagen må till *kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m.* å extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 63,000 kronor.

Ändrings- och
nybyggnads-
arbeten
å Bona.
[22.]

22:o) I punkt 22 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till utförande av följande arbeten vid statens uppfostringsanstalt å Bona, i huvudsaklig överensstämmelse med de av anstaltens styrelse framlagda förslag, nämligen ändringsarbeten i de två elevbyggnaderna för beredande i vardera av sovplatsutrymme för ytterligare 20 elever samt uppförande av en avdelningsföreståndarbostad, två förmansbostäder och en skolbyggnad, ävensom för anskaffande av de till följd av dessa ändrings- och nybyggnadsarbeten erforderliga inventarier å extra stat för år 1917 bevilja ett belopp av 134,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp må finnas erforderligt för arbetenas påbörjande under innevarande år.

I fråga om utredningen i ämnet hänvisas till sid. 47—65 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Av vad departementschefen anfört framgår, att anstalten å Bona, som från början var avsedd för 96 elever, under de senare åren fått mottaga elever till betydligt större antal än det nyss nämnda. Den 1 november 1915 — en tid på året, då elevantalet plägar vara lägst — uppgick antalet elever därstädes till 122. Anstaltens styrelse har för år 1917 och de närmaste åren därefter beräknat ett medeltal av 136 elever, en beräkning, som synts departementschefen icke vara för högt tilltagen.

Departementschefen har vidare framhållit vikten av att de anstalter, å vilka ådömd tvångsuppfostran skall verkställas, icke nödgas arbeta under sådana förhållanden, att risk uppstår för att ändamålet med tvångsuppfostran förfelas. En sådan risk föreligger enligt departementschefens mening redan nu vid Bonaanstalten på grund av de därstädes nu rådande trånga utrymmesförhållandena. Snara åtgärder till missförhållandenas avhjälpare vore därför av nöden.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle följande byggnadsarbeten företagas, nämligen inredandet av ett 20-tal nya sovplatser i vardera av de nuvarande två elevbyggnaderna samt uppförandet av dels bostadshus åt en avdelningsföreståndare och två förmän och dels en skolbyggnad. Kostnaden för dessa byggnadsarbeten har beräknats till 134,500 kronor.

Utskottet, som vid besök å Bona tagit kännedom om förhållandena därstädes, har funnit behovet av de ifrågasatta byggnadsföretagen oavvisligt. Då kostnadsberäkningarna ej heller givit anledning till erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, till utförande av följande arbeten vid statens uppfostringsanstalt å Bona, i huvudsaklig överensstämmelse med de av anstaltens styrelse framlagda förslag, nämligen ändringsarbeten i de två elevbyggnaderna för beredande i vardera av sovplatsutrymme för ytterligare 20 elever samt uppförande av en avdelningsföreståndarbostad, två förmansbostäder och en skolbyggnad, ävensom för anskaffande av de till följd av dessa ändrings- och nybyggnadsarbeten erforderliga inventarier å extra stat för år 1917 bevilja ett belopp av 134,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp må finnas erforderligt för arbetenas påbörjande under innevarande år.

23:o) I punkt 23 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att till hyresersättning för anstalt, där minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom gottgörelse för bränsle, belysning, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel å extra stat för år 1917 bevilja ett belopp av kronor 17,450.

Hyresersättning m. m. för uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare.
[23.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 67—74 i statsrådsprotokollet.

Sistlidet års riksdag har för samma ändamål beviljat ett belopp av 8,600 kronor.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av ifrågavarande anslag föranledes dels därav, att ett tredje skyddshem är avsett att uppföras å egendomen Vieback, dels därav att de belopp, som beräknats för bränsle, belysning, inventarier m. m., visat sig otillräckliga.

Då utskottet av den i ämnet förebragta utredningen funnit behovet av det nya hemmet ådagalagt och då den föreslagna hyresersättningen med hänsyn till nuvarande priser å byggnadsmaterial och arbetskraft icke torde tåla någon minskning, vill utskottet tillstyrka den av Kungl. Maj:t föreslagna ersättningen för det nya hemmet, under uttalande av

att ritningarna till den nya byggnaden, innan de fastställas till utförande, böra underkastas granskning av den sakkunniga myndighet Kungl. Maj:t bestämmer.

Därest hemmet skulle bliva färdigt först någon tid in på år 1917, torde emellertid såväl hyresersättning som ersättning för bränsle, belysning, inventarier, telefon m. m. samt bidrag till lön och underhåll åt föreståndarinna och biträden böra utgå först från den tidpunkt, från vilken hemmet blir i skick att kunna användas för sitt ändamål.

Vidare anser utskottet, att bidrag till lön och underhåll åt ett andra biträde ej bör utgå förr än sammanlagt minst trettiosex platser å de tre hemmen blivit belagda.

I detta sammanhang vill utskottet framhålla dels önskvärdheten av att vid framtida äskande av anslag för ifrågavarande ändamål upplysningar om resultatet av skyddshemmens verksamhet om möjligt meddelades riksdagen, dels ock att det torde böra tagas i övervägande, om icke utackordering av elever kunde äga rum i större utsträckning än vad för närvarande förekommer. Utskottet, som i övrigt icke har något att erinra mot förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må till *hyresersättning för anstalt, där minderåriga förbrytare av kvinnligt kön*, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, *mottagas till uppfostran, ävensom gottgörelse för ved, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel* å extra stat för år 1917 bevilja ett belopp av 17,450 kronor.

Bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare.

24:o) I punkt 24 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att till gottgörande av bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

[24.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 74—76 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande år beviljat ett belopp av 9,000 kronor.

Då utskottet icke har något att erinra mot den föreslagna anslagshöjningen, vilken föranledes dels av ett ökat antal elever å skydds-

hemmen, dels av den under senare år stegrade kostnaden för utrustning för utskrivna elever, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, till gottgörande av *bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga förbrytare av kvinnligt kön, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten, å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.*

Diverse.

25:o) Kungl. Maj:t har i punkt 25 föreslagit riksdagen att för beredande i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1916 angivna grunder av extra lönetillägg för år 1916 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 4,500 kronor.

*Extra löne-
tillägg.
[25.]*

I fråga om utredningen i ämnet hänvisas till sid. 76—77 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förvarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må för beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1916 angivna grunder, av *extra lönetillägg för år 1916 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet* å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 4,500 kronor.

26:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i punkt 27 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 77—79) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

*Jordregistren.
[27.]*

att riksdagen må av det till fortsättande och avslutande av arbetet å inrättande av *jordregister för*

landsbygden av 1914 års senare riksdag beviljade reservationsanslag å 800,000 kronor å extra stat för år 1917 anvisa 175,000 kronor.

*Fastighets-
register för
städer och
därmed jäm-
förliga sam-
hällen.*

[28.]

27:o) I punkt 28 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att — under förutsättning att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande bestämmelser om skyldighet för städer och vissa andra samhällen att bekosta fastighetsregisters uppläggande och förande m. m., antager lag i ämnet — till bidrag till städer och därmed jämförliga samhällen till kostnaden för inrättande av fastighetsregister i huvudsaklig överensstämmelse med 1914 års fastighetsregisterkommissions förslag och i enlighet med de närmare föreskrifter, som av Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat bevilja ett reservationsanslag å 600,000 kronor och att härav för år 1917 anvisa ett belopp av 50,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp må finnas erforderligt under år 1916.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen anmäla.

*Ersättning åt
härads-
skrivarna för
röstlängders
upprättande.*

[29.]

28:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 29 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad under de senare åren ägt rum, för *beredande åt häradsskrivarna av ersättning*, enligt de av chefen för justitiedepartementet i 1910 års statsverksproposition angivna grunder, för *röstlängders upprättande under år 1917* å extra stat för samma år bevilja ett förslagsanslag å 40,000 kronor.

*Understöd åt
föreningen
Skyddsvärnet.*

[30.]

29:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t i punkt 30 föreslagit riksdagen, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *understöd åt föreningen Skyddsvärnet* å extra stat för år 1917 bevilja ett belopp av 12,000 kronor.

30:o) Till täckande av de utgifter, statskontoret förskottsvis bestritt för de i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 14 januari 1916 omförmälda ändamål, har Kungl. Maj:t i punkt 31 av förevarande huvudtitel föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1917 anvisa, i jämnt krontal, 142,191 kronor. Statskontorets
förskott.
[31.]

Under hänvisning till den utredning i ämnet, som finnes intagen å sid. 132—138 i nämnda statsrådsprotokoll, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till täckande av ovan omförmälda, *utav statskontoret anmälda förskott* å extra stat för år 1917 anvisa ett anslag av 142,191 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

31:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år äro uppförda under andra huvudtiteln, har Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring, än att, till jämnande av huvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, måtte sänkas från 29,999 kronor med 31 kronor till 29,968 kronor. Övriga ordi-
narie anslag.
[26 och
32.]

Utskottet hemställer,

att samtliga ordinarie anslag under andra huvudtiteln, som här ovan icke blivit särskilt omförmälda, må för år 1917 fastställas till samma belopp som uti innevarande års riksstat; dock att i förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, må få göras den jämkning, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma kan bliva erforderlig.

Stockholm den 8 februari 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. J. G. Swartz*, *S. H. Kvarnzelius*, *O. Jonsson*,
O. M. Strömberg, *H. F. Lamm*, *H. H. K. Ericson*, *G. M. H. Ekelund*, *C. G. Ekman*,
J. Nilsson, *A. C. Lindblad*, *O. Bergqvist* och *A. Pers* samt

från andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *H. Andersson* i Skivarp, *K. V. Rydén*
i Malmö, *C. Persson* i Stallerhult, *G. Odqvist*, *E. A. Nilson* i Örebro, *N. A. Nilsson* i
Kabbarp, *A. Wiklund*, *J. Ström*, *A. Anderson* i Råstock, *C. R. Jansson* i Falun och
J. A. Ingvarson.

**Tabell över anslagen under riksstatens andra huvudtitel.
Justitiedepartementet.**

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:								
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag			Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
				Departementet.								
		17,000	—	Departementschefen					17,000	—		
		41,400	—	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli					41,400	—		
				Provisorisk lönerreglering för departementet, <i>förslagsanslag</i>							3,783	—
				Andre ledamot å departementets avdelning för lagärenden							8,100	—
				Extra föredragande							3,000	—
		10,000	—	Tilläggsanslag för amanuenser m. m.							1,000	—
				Departementschefens ombud för tillsyn över tryckta skrifter allmängörande, <i>förslagsanslag</i>					10,000	—		
		68,400	—	Säger för departementet					68,400	—	15,883	—
				Lagberedningen m. m.								
				Lagberedningen							50,000	—
				Förberedande utredning angående en rättsgångsreform							40,000	—
				Säger för lagberedningen m. m.							90,000	—
				Justitiekanslersämbetet.								
		28,400	—	Justitiekanslersexpeditionen					28,400	—		
				Rättsskipningen.								
		315,900	—	Högsta domstolen					315,900	—		
		294,000	—	Nedre justitierevisionen:								
				Avlöningar, arvoden m. m.	294,000	—						
				Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna			41,050	—				
				Extra vaktmästare			1,175	—	294,000	—	42,225	—

Ordinarie anslag		Ordinarie anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.
788,487		Svea hovrätt:	
		Hovrätten med därunder lydande justitiestat	
		Extra division i hovrätten	
		Extra ledamot i hovrätten	
		Amanuens å krigshovrättsavdelningen ...	
		Tillfällig löneförbättring åt krigshovrätts-	
		avdelningens vaktmästare	
518,513		Göta hovrätt med därunder lydande justitiestat	
222,463		Hovrätten över Skåne och Blekinge med	
		därunder lydande justitiestat	
		Krigsrätterna:	
		Civil personal vid regements- och stations-	
		krigsrätterna	
		Avlöning till vissa å äldre stat kvarstående	
		auditörer:	
9,200		Bestämt anslag. Nuvarande	
		belopp	
		minskas med ... 1,300: — 7,900: —	
480		Förslagsanslag. Nuvarande	
		belopp	
		minskas med ... 120: — 360: —	
3,000		Arvoden åt civil personal vid särskilda	
		krigsrätter, förslagsanslag	
		Ersättning åt domare, vittnen och parter,	
		förslagsanslag. Nuvarande	
		belopp	
		ökas med	
16,200		Medikolegala besiktningar, förslagsanslag	
84,000		Ersättning åt personer, menigheter och all-	
		männa inrättningar för dem genom nya	
		strafflagens införande frångångna bötes-	
		andelar, förslagsanslag	
		Understöd för »Nytt juridiskt arkiv»	
		Säger för rättsskipningen	
		Fängvården.	
		Fängvårdsstyrelsen	
		Fångars vård och underhåll:	
		Bestämt anslag	
		Förslagsanslag	
		Ålderstillägg för en del vid fängvårdsstyrel-	
		sen och fångvården anställda ämbets- och	
		tjänstemän, förslagsanslag	
		Avlöningsförhöjning för direktören vid tvangs-	
		arbetsanstalten i Karlskrona	

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:									
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag			
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.		
				Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd						16,000	—		
		2,613,250	—	Säger för fångvården						2,613,250	—		
				Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.									
				Statens uppfostringsanstalt å Bona:									
				Avlöningar åt tjänstemännen, <i>förslagsanslag</i> , högst						28,645	—		
				Kost och beklädnad åt eleverna m. m., <i>förslagsanslag</i>						63,000	—		
				Ändrings- och nybyggnadsarbeten m. m.						134,500	—		
				Uppfostran åt minderåriga kvinnliga förbrytare:							226,145	—	
				Hyra för uppfostringsanstalt m. m.						17,450	—		
				Elevernas bespising och beklädnad m. m., <i>förslagsanslag</i>						15,000	—		
											32,450	—	
				Säger för uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare							258,595	—	
				Diverse.									
		80,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>						80,000	—		
		15,000	—	Extra lönetillägg för år 1916, <i>förslagsanslag</i>								4,500	—
				Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>						15,000	—		
		65,000	—	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>						65,000	—		
		70,000	—	Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i>						70,000	—		
		29,999	—	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp						29,999	—		
				minskas med						31: —			
				Jordregistren, <i>reservationsanslag</i>								175,000	—
				Fastighetsregister för stad, <i>reservationsanslag</i>								1) 50,000	—
				Ersättning åt häradsskrivarna för röstlängders upprättande, <i>förslagsanslag</i>								40,000	—
		2,000	—	Till gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för den internationella byrån i Bern, <i>förslagsanslag</i>						2,000	—		
				Understöd åt föreningen »Skyddsvärnet» ..								12,000	—
		4,500	—	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>						4,500	—		
				Till täckande av vissa förskott								142,191	—
				Säger för diverse						266,468	—	423,691	—
		266,499	—	Summa						5,472,341	—	994,359	—
		5,423,792	—										

1) Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utskottet framdeles kommer att avgiva särskilt utlåtande.